

BIBLIOGRAFIA POLSKICH TŁUMACZEŃ DZIEŁ ŚW. TOMASZA Z AKWINU¹

SPIS TREŚCI

1. GŁÓWNE WYDANIA DZIEŁ TOMASZA Z AKWINU	2
2. POLSKIE TŁUMACZENIA DZIEŁ ŚW. TOMASZA Z AKWINU	2
2.1.SYNTESY TEOLOGICZNE.....	2
2.2.DYSPUTY AKADEMICKIE (KWESTIE DYSKUTOWANE).....	6
2.3.KOMENTARZE DO PISMA ŚWIĘTEGO.....	9
2.4.KOMENTARZE DO ARYSTOTELESA.....	10
2.5.INNE KOMENTARZE.....	10
2.6.PISMA POLEMICZNE	11
2.7.TRAKTATY NA WYBRANY TEMAT.....	12
2.8.OPINIE NAUKOWE I LISTY.....	13
2.9.DZIEŁA LITURGICZNE, KAZANIA, MODLITWY I KOMENTARZE DO NICH	15
2.10.DZIEŁA O WĄTPLIWEJ LUB FAŁSZYWEJ AUTENTYCZNOŚCI.....	17

---

¹ Bibliografia z pewnością nie jest pełna. Nie zawiera tłumaczeń drukowanych w różnych czasopismach. Dla zorientowania się w pełniejszej bibliografii należy odesłać do stron internetowych Instytutu Tomistycznego: www.it.dominikanie.pl.

1. GŁÓWNE WYDANIA DZIEŁ TOMASZA Z AKWINU

Istnieje kilka wydań tekstów Tomasza. Edycja krytyczna, tzw. *leonina* nie jest jeszcze kompletna, a wiele z jej propozycji budzi wątpliwości.

- „LEONINA”: „Sancti Thomae Aquinatis doctoris angelici Opera omnia iussu Leonis XIII. p.m edita”, cura et studio fratrum paredicatorum, Romae 1882nn.
- „PARMA”: „Sancti Thomae Aquinatis Doctoris angelici ordinis praedicatorum Opera omnia ad fidem optimarum editionum accurate recognita”, Parmae typis Petri Fiaccadori, 25 t., 1852-1873.
- „VIVÈS”: „Doctoris Angelici divi Thomae Aquinatis sacri Ordinis F.F. Praedicatorum Opera omnia sive antehac excusa, sive etiam anecdota”, studio ac labore Stanislai Eduardi Frette et Pauli Mare Sacerdotum, Scholaeque thomisticae Alumnorum, Parisiis apud Ludovicum Vivès, t. 34, 1871-1872.
- Teksty Akwinaty dostępne są na CD: Thomae Aquinatis Opera omnia cum hypertextibus in CD ROM ed. Roberto Busa SJ, Trend 1996 oraz na stronach internetowych (polecam): www.corpusthomicum.org. Na portalu tym znajduje się wiele informacji na temat wydań tekstów, indeks terminów, bibliografia.

2. POLSKIE TŁUMACZENIA DZIEŁ ŚW. TOMASZA Z AKWINU (KATALOG DZIEŁ²)

2.1.SYNTETY TEOLOGICZNE

SCRIPTUM SUPER LIBROS SENTENTIARUM

- „Komentarz do Sentencji (wybór)”, w: „Sentencje łacińskie. Św. Izydor z Sewilli, Piotr Lombard, Św. Tomasz z Akwinu”, tłum. J. Szymański, B. Burliga, Wydawnictwo „M”, Kraków 2003, s. 155-243.

---

² Według podziału I. T. Eschmanna (I. T. Eschmann, „A Catalogue of St. Thomas’s Works: Bibliographical Notes”, w: E. Gilson, “The Christian Philosophy of St. Thomas Aquinas”, New York, Random House 1956, s. 381-437), powtórzonego przez J. Weisheipla (J. Weisheipl, Tomasz z Akwinu. Życie myśl i dzieło, tłum. Cz. Wesolowski, „W drodze”, Poznań 1985), zweryfikowanego i uaktualnionego przez J.-P. Torrella, (J.-P. Torrell, Tomasz z Akwinu – człowiek i dzieło, tłum. A. Kuryś, Wydawnictwo Marek Derewiecki, „Instytut Tomistyczny”, Kęty-Warszawa 2008).

- „Kwestia o prawdzie” (*Super I Sent.*, d. 19, q. 5), tłum. T. Pawlikowski, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 2, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 221-242.

SUMMA CONTRA GENTILES

- „Summa filozoficzna (Contra Gentiles)”, t. 1-3, przekład z wydania łacińskiego dokonanego na rozkaz Papieża Leona XIII, tłum. bezimienne (Z. Włodkova), nakładem „Wiadomości Katolickich”, Kraków 1930, 1933, 1935.
- „Opatrzność Boża i magia” (poprawione fragm. „Summy Filozoficznej”, ks. III, rozdz. 98-113), tłum. Z. Włodkova, „Wydawnictwo św. Tomasza z Akwinu”, Warszawa 1994.
- „Summa przeciw poganom (Księga 1, rozdz. 21–22, 25–26)”, tłum. Z. Włodek, „Znak” 44 (1992) 447, s. 10-17
- „Summa contra Gentiles. [Księga 1, rozdz. 1–11]”, tłum. Z. Włodek, W. Zega, „Kwartalnik Filozoficzny”, 25 (1997) 1, s. 239-257.
- „Summa contra Gentiles. Prawda wiary chrześcijańskiej”, t. 1-3, tłum. Z. Włodek, W. Zega, „W drodze”, „Klub Książki Katolickiej”, Poznań 2003, 2007, 2009.

SUMMA THEOLOGIAE

- „O Bogu. Summa teologiczna”, t. 1, część 1, rozdziały I-XXVI, dosłowny przekład z łacińskiego, tłum. bezimienne (Z. Włodkova), nakładem „Wiadomości Katolickich”, Kraków 1927.
- „O Trójcy Świętej. Summa teologiczna”, t. 2, część 1, rozdziały XXVII-XLIX, dosłowny przekład z łacińskiego, tłum. bezimienne (Z. Włodkova), nakładem „Wiadomości Katolickich”, Kraków 1927.
- „O aniołach. Summa teologiczna”, t. 3, część 1, rozdziały L-LXXIV, dosłowny przekład z łacińskiego, tłum. bezimienne (Z. Włodkova), nakładem „Wiadomości Katolickich”, Kraków 1927.
- „Suma teologiczna. O Bogu (I, q. 1-12)”, t. 1, tłum. P. Bełch, Oficyna Wydawnicza „Veritas”, Londyn 1975.
- „Suma teologiczna. O Bogu (I, q. 13-26)”, t. 2, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1977.

- „Suma teologiczna. O Trójcy Przenajświętszej (I, q. 27-43)”, t. 3, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1978.
- „Suma Teologiczna. Bóg Stwórca i Aniołowie (I, q. 44-58)”, t. 4, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1978.
- „Suma teologiczna. Aniołowie i świat widzialny (I, q. 59-74)”, t. 5, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1979.
- „Suma teologiczna. O człowieku (I, q. 75-84)”, t. 6, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1980.
- „Suma teologiczna. O człowieku (I, q. 85-102)”, t. 7, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1980.
- „Suma teologiczna. Rządy Boże (I, q. 103-119)”, t. 8, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1981.
- „Suma teologiczna. Szczęście. Uczynki (I-II, q. 1-21)”, t. 9, tłum. F. W. Bednarski, „Veritas”, Londyn 1963.
- „Suma teologiczna. Uczucia (I-II, q. 22-48)”, t. 10, tłum. J. Bardan, „Veritas”, Londyn 1967.
- „Suma teologiczna. O sprawnościach (I-II, q. 49-70)”, t. 11, tłum. F. W. Bednarski, „Veritas”, Londyn 1965.
- „Suma teologiczna. O wadach i grzechach (I-II, q. 71-89)”, t. 12, tłum. F.W. Bednarski, „Veritas”, Londyn 1965.
- „Suma teologiczna. Prawo (I-II, q. 90-105)”, t. 13, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1986.
- „Suma teologiczna. Nowe prawo i łaska (I-II, q. 106-114)”, t. 14, tłum. R. Kostecki, „Veritas”, Londyn 1973.
- „Suma teologiczna. Wiara i nadzieja (II-II, q. 1-22)”, t. 15, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1966.
- „Suma teologiczna. Miłość (II-II, q. 23-46)”, t. 16, tłum. A. Głazewski, „Veritas”, Londyn 1967.
- „Suma teologiczna. Roztropność (II-II, q. 47-56)”, t. 17, tłum. S. Bełch, „Veritas”, Londyn 1964.
- „Suma teologiczna. Sprawiedliwość (II-II, q. 57-80)”, t. 18, tłum. F. W. Bednarski, „Veritas”, Londyn 1970.

- „Suma teologiczna. Religijność (II-II, q. 81-100)”, t. 19, tłum. F. W. Bednarski, „Veritas”, Londyn 1971.
- „Suma teologiczna. Cnoty społeczne (II-II, q. 101-122)”, t. 20, tłum. F. W. Bednarski, „Veritas”, Londyn 1972.
- „Suma teologiczna. Męstwo (II-II, q. 123-140)”, t. 21, tłum. S. Bełch, „Veritas”, Londyn 1962.
- „Suma teologiczna. Umiarkowanie (II-II, q. 141-170)”, t. 22, tłum. S. Bełch, „Veritas”, Londyn 1963.
- „Suma teologiczna. Charyzmaty (II-II, q. 171-189)”, tłum. P. Bełch, t. 23, „Veritas”, Londyn 1982.
- „Suma teologiczna. Wcielenie Słowa Bożego (III, q. 1-15)”, t. 24, tłum. St. Piotrowicz, „Veritas”, Londyn 1962.
- „Suma teologiczna. Bóg Człowiek - Syn Maryi (III, q. 16-37)”, t. 25, tłum. St. Piotrowicz, „Veritas”, Londyn 1964.
- „Suma Teologiczna. Droga Zbawiciela (III, q. 38-59)”, t. 26, tłum. St. Piotrowicz, „Veritas”, Londyn 1968.
- „Suma teologiczna. Chrzest. Bierzmowanie (III, q. 60-72)”, t. 27, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1984.
- „Suma teologiczna. Eucharystia (III, q. 73-83)”, t. 28, tłum. St. Piotrowicz, „Veritas”, Londyn 1974.
- „Suma teologiczna. Sakrament Pokuty (III, q. 84-90)”, t. 29, tłum. R. Kostecki, „Veritas”, Londyn 1969.
- „Suma teologiczna. Sakrament Pokuty (Suppl. 1-28)”, t. 30, tłum. F. W. Bednarski, „Veritas”, Londyn 1985.
- „Suma teologiczna. Sakrament chorych. Kapłaństwo (Suppl. 29-40)”, t. 31, tłum. R. Kostecki, „Veritas”, Londyn 1985.
- „Suma teologiczna. Sakrament Małżeństwa (Suppl. 41-68)”, t. 32, tłum. F.W. Bednarski, „Veritas”, Londyn 1982.
- „Suma teologiczna. Zmartwychwstanie ciał (Suppl. 60-86)”, t. 33, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1983.
- „Suma teologiczna. Rzeczy ostateczne (Suppl. 87-101)”, t. 34, tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1986.

- „Suma teologiczna. Słownik terminów”, t. 35, opracowanie A. Andrzejuk, „Navo”, „Veritas”, Warszawa-Londyn 1998.
- „Skrót zarysu teologii (Sumy teologicznej) św. Tomasza z Akwinu”, F.W. Bednarski (dokonał skrótu i opatrzył objaśnieniami), Wydawnictwo Antyk, Warszawa 2000.
- „Komentarz do Modlitwy Pańskiej (*Summa Theologica* 2.2 q. 83, a. 9)”, tłum. K. Bielawski, w: K. Bielawski (red.), „Modlitwa Pańska. Komentarze średniowieczne”, Wydawnictwo Benedyktynów „Tyniec”, Kraków 2004, s. 99-104.
- „Traktat o Bogu. Summa teologii, kwestie 1-26”, tłum. G. Kurylewicz, Z. Nerczuk, M. Olszewski, „Znak”, Kraków 1999.
- „Traktat o człowieku. Summa teologii 1, 75-89”, tłum. S. Swieżawski, „W drodze”, Poznań 1956; Wydawnictwo Antyk, Kęty 2000.
- „Traktat o cnotach. Summa teologii I-II, 49-67”, tłum. W. Galewicz, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2006.
- „Traktat o szczęściu. Summa teologii I-II, q. 1-5”, tłum. W. Galewicz, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty 2008.
- Traktat o roztropności. Summa teologii II-II, q. 47-56”, tłum. W. Galewicz, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty 2011.

2.2.DYSPUTY AKADEMICKIE (KWESTIE DYSKUTOWANE)

QUAESTIONES DISPUTATAE DE VERITATE

- „Św. Tomasza z Akwinu «De Veritate», q. 1. A. 1-2”, tłum. i oprac. P. Taranczewski, Z. Włodek, „Przegląd Tomistyczny” 1992, s. 121-133.
- „Kwestie dyskutowane o prawdzie” (q. 1-29), t. 1 i 2, tłum. L. Kuczyński, A. Aduszkiewicz, J. Ruszczyński, Antyk, Kraków 1999.
- „Dysputy problemowe o prawdzie” (q. 1), tłum. A. Białek, Wydawnictwo KUL, Lublin 2001, s. 15-113.
- „Dysputy problemowe o dobru, o pożądaniu dobra i o woli” (q. 21, q. 22), tłum. A. Białek, Wydawnictwo KUL, Lublin 2003, s. 9-181.
- „Dysputy problemowe o ideach, o wiedzy Boga” (q. 3, q. 2), tłum. A. Białek, Wydawnictwo KUL, Lublin 2006, s.13-205.

- „Dysputy problemowe o zmysłowości, o uczuciach” (q. 25, q. 26), tłum. A. Białek, Wydawnictwo KUL, Lublin 2008, s. 11-198.
- „Dysputy problemowe o synderezie, o sumieniu” (q. 16, q. 17), tłum. A. Białek, Wydawnictwo KUL, Lublin 2010, s.13-90.

QUAESTIONES DISPUTATAE DE POTENTIA

- „O prostej istocie Boga”, (q. 7, a. 1-5), tłum. L. Kuczyński, J. Ruszczyński, w: „Wszystko to ze zdziwienia. Antologia tekstów filozoficznych z XIII w.”, red. B. Krauze-Błachowicz, PWN, Warszawa 2002, s. 204-238.
- „O mocy Boga”, t. I (q. 1 i 2), tłum. zbiorowe pod red. M. Olszewskiego i M. Palucha, „Wydawnictwo Marek Derewiecki”, „Instytut Tomistyczny”, Kęty-Warszawa 2008.
- „O mocy Boga”, t. II (1-2) (q. 3 i 4), tłum. zbiorowe pod red. M. Olszewskiego, M. Palucha i A. Dumały, „Wydawnictwo Marek Derewiecki”, „Instytut Tomistyczny”, Kęty-Warszawa 2009.
- „O mocy Boga”, t. III (q. 5 i 6), tłum. zbiorowe pod red. M. Olszewskiego i J. Pydy, „Wydawnictwo Marek Derewiecki”, „Instytut Tomistyczny”, Kęty-Warszawa 2010.
- „O mocy Boga”, t. IV (q. 7 i 8), tłum. zbiorowe pod red. M. Przanowskiego i J. Kielbasy, „Wydawnictwo Marek Derewiecki”, „Instytut Tomistyczny”, Kęty-Warszawa 2010.

QUAESTIONES DISPUTATAE DE MALO

- „O wyborze ludzkim. Kwestia 6 (w jednym artykule) ze zbioru kwestii dyskutowanych «O złu»”, tłum. D. Skowron, „Teofil”, 3 (1999), s. 66-85.

QUAESTIONES DISPUTATAE DE ANIMA

- „Kwestia o duszy”, tłum. Z. Włodek, W. Zega, „Znak”, Kraków 1996.

QUAESTIONES DISPUTATAE DE VIRTUTIBUS

- „O miłości nadprzyrodzonej. De caritate” (*De virtutibus* q. 2), tłum. J. Ruszczyński, Wydawnictwo św. Tomasza z Akwinu, Warszawa 1994.
- „O miłości” (*De virtutibus* q. 2), tłum. J. Ruszczyński, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 2, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 101-206.

- „O braterskim upomnieniu” (*De virtutibus* q. 3), tłum. P. Bełch, „Veritas”, Londyn 1986.
- „O braterskim upomnieniu” (*De virtutibus* q. 3), tłum. Pius Bełch, w: A. Andrzejuk (red.), „Krótkie moralia chrześcijańskie. Cnoty, wady, nadużycia i upomnienia”, „Navo”, „Veritas”, Warszawa-Londyn 2000, s. 5 - 50.
- „Kwestia dyskutowana o nadziei” (*De virtutibus* q. 4), tłum. tłum. A. Rosłan, „Wydawnictwo św. Tomasza z Akwinu”, Warszawa 2003, s. 10-49.
- „O nadziei” (*De virtutibus* q. 4), tłum. A. Rosłan, w: Tomasz z Akwinu, „Wybór pism”, przekład i opracowanie A. Rosłan, WAM, Kraków 2009, s. 42-107.

QUAESTIONES DE QUODLIBET

- „Czy w Chrystusie znajduje się tylko jedno istnienie? (Questiones quodlibetales IX q. 2 a. 3)”, tłum. Tomasz Pawlikowski, „Studia Theologica Varsaviensia”, 41(2003) 2, s. 156-160.
- „Czy nauczyciel bardziej powinien używać rozumu czy autorytetu? (Quodlibet IV, q. 9, a. 3)”, tłum. i komentarz M. Zembrzuski, „Zeszyty Naukowe SWPR – Seria Pedagogiczna”, 2-3 (2010-2011) 5-6, s. 246-250.
- „Kwodlibety (wybór)”, tłum. Paweł Bany, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 2, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 26-85. Wybór obejmuje: *Quodlibet* III, q. 1, a. 1; *Quodlibet* III, q. 3, a. 1; *Quodlibet* III, q. 3, a. 2; *Quodlibet* III, q. 12, a. 1; *Quodlibet* III, q. 12, a. 2; *Quodlibet* IV, q. 1; *Quodlibet* IV, q. 2, a. 1; *Quodlibet* IV, q. 3, a. 1; *Quodlibet* IV, q. 3, a. 2; *Quodlibet* IV, q. 9, a. 2; *Quodlibet* V, q. 2, a. 2; *Quodlibet* V, q. 5, a. 3; *Quodlibet* VI, q. 1, a. 2; *Quodlibet* VII, q. 1, a. 1; *Quodlibet* VII, q. 1, a. 4; *Quodlibet* VIII, q. 2, a. 1; *Quodlibet* IX, q. 5, a. 2; *Quodlibet* X, q. 4, a. 1; *Quodlibet* X, q. 8; *Quodlibet* XI, q. 1; *Quodlibet* XI, q. 2, a. 1; *Quodlibet* XII, q. 3; *Quodlibet* XII, q. 4; *Quodlibet* XII, q. 2, a. 1 i 2; *Quodlibet* XII, q. 8; *Quodlibet* XII, q. 15.

2.3. KOMENTARZE DO PISMA ŚWIĘTEGO

POSTILLA SUPER PSALMOS

- „Postylla do Psalmu 50 (51), tłum. A. Sztramski, w: M. Mróz (red.), „Miserere mei, Deus. Psalm 50 (51) w interpretacji św. Tomasza z Akwinu, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2010, s. 90-150.

LECTURA SUPER IOANNEM (REPORTATIO)

- „Na początku było Słowo. Komentarz do Prologu Ewangelii św. Jana”, tłum. M. Mróz, P. Roszak, St. Adamiak, Wyższe Seminarium Duchowne, Toruń 2001.
- „Komentarz do Ewangelii Jana”, tłum. T. Bartoś, Antyk, Kęty 2002.

LECTURA SUPER MATHAEUM

- „Wykład Ewangelii św. Mateusza (Mt 6, 9-13): Modlitwa Pańska”, tłum. W. Zega, w: K. Bielawski (red.), „Modlitwa Pańska. Komentarze średniowieczne”, Wydawnictwo Benedyktynów „Tyniec”, Kraków 2004, s. 87-98.
- „Tomasza z Akwinu «Lectura super Matheum» cap I-II. Studium Historyczno-Krytyczne i edycja tekstu”, ed. T. Gałuszka, Wydawnictwo „Esprit”, Kraków 2011.

SUPER ROMANOS

- „Wykład Listu do Rzymian (Super Epistolam S. Pauli Apostoli ad Romanos)”, tłum. J. Salij, „W drodze”, Poznań 1987.

GLOSSA CONTINUA SUPER EVANGELIA (CATENA AUREA)

- „Ewangelia Ojców Kościoła”, wybór i tłum. J. Salij, „Znak”, Kraków 1983.
- „Ewangelia Ojców Kościoła”, wybór i tłum. J. Salij, „W drodze”, Poznań 2001.
- „Złoty łańcuch. Catena Aurea”, tłum. L. Szyndler, „Fundacja św. Benedykta”, „W drodze”, Poznań 2007.
- „Catena aurea do Ewangelii wg św. Mateusza, rozdz. VI, 1-11. O Modlitwie Pańskiej”, tłum. K. Bielawski, w: K. Bielawski (red.), „Modlitwa Pańska. Komentarze średniowieczne”, Wydawnictwo Benedyktynów „Tyniec”, Kraków 2004, s. 105-133.

- „Catena aurea do rozdziału XI Ewangelii wg św. Łukasza”, tłum. K. Bielawski, w: K. Bielawski (red.), „Modlitwa Pańska. Komentarze średniowieczne”, Wydawnictwo Benedyktynów „Tyniec”, Kraków 2004, s. 134-143.

COMMENDATIO SACRAE SCRIPTURAE (PRINCIPIUM: HIC EST LIBER; RIGANS MONTES)

- „Wykład inauguracyjny: «Oto jest Księga»”, tłum. P. Milcarek, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 25-35.
- „Wykład inauguracyjny: «Skrapiasz góry»”, tłum. P. Milcarek, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 19-24.

2.4. KOMENTARZE DO ARYSTOTELESA

SENTENTIA LIBRI ETHICORUM

- „O cnotach rozumu. Komentarz do VI księgi *Etyki Nikomachejskiej* Arystotelesa”, tłum. zbiorowe pod red. M. Głowali, „Oficyna Wydawnicza Atut”, Wrocław 2010.

2.5. INNE KOMENTARZE

EXPOSITIO SUPER LIBRUM BOETHII DE TRINITATE

- „O poznaniu Boga”, tłum. P. Lichacz, M. Przanowski, M. Olszewski, Wydawnictwo „M”, Kraków 2005.
- „Komentarz do Księgi Boecjusza O Trójcy, kwestie V i VI”, tłum. A. Białek, w: A. Maryniarczyk, „Metoda metafizyki realistycznej wraz z tekstem komentarza św. Tomasza z Akwinu do 5 i 6 kwestii Boecjusza «De Trinitate» w przekładzie A. Białka”, Wydawnictwo KUL, Lublin 2005.

EXPOSITIO SUPER LIBRUM DE CAUSIS

- „Komentarz do «Księgi o przyczynach»”, tłum. i przypisy A. Rosłań, wstęp A. Andrzejuk, PWN, Warszawa 2010.

2.6.PISMA POLEMICZNE

DE PERFECTIOE SPIRITUALIS VITAE

- „O doskonałości życia duchowego”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s.359-436.

DE AETERNITATE MUNDI

- „O wieczności świata”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s.469-480.
- „Św. Tomasz z Akwinu. «O wieczności świata»”, tłum. A. Pokulniewicz, „Edukacja Filozoficzna”, 33 (2002), s. 325-331.
- „O wieczności świata. Teksty i studia”, tłum. A. Pokulniewicz, „Scholar” Warszawa 2003.
- „O wieczności świata”, tłum. A. Pokulniewicz, w: A. Andrzejuk, M. Zembruski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s.175-191.

DE UNITATE INTELLECTUS CONTRA AVERROISTAS

- „Traktat o jedności intelektu przeciw awerroistom”, tłum. A. Bernhardt, w: M. Gogacz (red.), „Metafizyczne ujęcie jedności. Platon, Giovanni Pico della Mirandola, Arystoteles”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 6, fasc. 1, ATK, Warszawa 1985, s. 169-218.
- „O jedności intelektu przeciw Awerroistom”, tłum. M. Olszewski, w: „Siger z Brabancji, św. Tomasz z Akwinu, Idzi Rzymianin. Spór o jedność intelektu.”, „Wydawnictwo Marek Derewiecki”, Kęty 2008, s. 186-297.

2.7. TRAKTATY NA WYBRANY TEMAT

DE ENTE ET ESSENTIA

- „Byt i istota”, tłum. W. Seńko, w: „Znak” 127 (1) 1965, s. 52-72.
- „Tomasza z Akwinu *Opusculum «De ente et essentia»*. Na podstawie edycji R. Gosselina wydał, przełożył i słownikiem pojęć opatrzył W. Seńko, w: „Spór o realną różnicę między istotą a istnieniem na przełomie XIII i XIV wieku”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 2, ATK, Warszawa 1978, s. 1-78;
- „Byt i istota. Przełożył, wstępem i komentarzami opatrzył Władysław Seńko”, seria „Ad Fontes”, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty 2009.
- „Byt i istota: św. Tomasza «De ente et essentia» przekład i komentarz”, w: Mieczysław Albert Krąpiec, „Dzieła”, t. XI, wyd. 2, Lublin 1994, s. 9-47.
- „O bycie i istocie”, wstęp, tłumaczenie i edycja S. Krajski, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 113-173.

DE PRINCIPIIS NATURAE

- „O zasadach natury”, tłum. D. Gwis, M. Gensler, E. Jung-Palczewska, w: „Wszystko to ze zdziwienia. Antologia tekstów filozoficznych z XIII w.”, red. B. Krauze-Błachowicz, PWN, Warszawa 2002, s. 188-203.

COMPENDIUM THEOLOGIAE

- „Streszczenie teologii”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s. 13-220.
- „O wierze”, tłum. J. Salij, wstęp P. Milcarek, Klub Książki Katolickiej, Poznań 2000 (fragment „Streszczenia teologii”).

DE SUBSTANTIIS SEPARATIS

- „O substancjach czystych”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s. 501-570.

DE REGNO

- „O społeczeństwie i władzy (De regimine principum I, 1-3)”, tłum. I.S., „Polski Przegląd Tomistyczny”, 1 (1939), s. 77-89.
- „O władzy”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s. 221-258.
- „O królowaniu – królowi Cypru”, tłum. M. Matyszkowicz (wstęp i komentarze), „Ośrodek Myśli Politycznej”, Kraków 2006.

2.8.OPINIE NAUKOWE I LISTY

CONTRA ERRORES GRAECORUM

- „Sprostowanie błędów greckich”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s. 259-323.

RESPONSIO AD LECTOREM BISUANTIUM DE ARTICULIS VI

- „Sześć odpowiedzi”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s.463-468.

DE FORMA ABSOLUTIONIS SACRAMENTALIS

- „O formie rozgrzeszenia”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s.445-461.

DE ARTICULIS FIDEI ET ECCLESIAE SACRAMENTIS

- „O artykułach wiary i sakramentach Kościoła”, tłum. P. Milcarek, „Christianitas” 1/2 (1999), s.105-125.
- „O artykułach wiary i sakramentach Kościoła”, tłum. P. Milcarek, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 37-61.

DE RATIONIBUS FIDEI CONTRA SARACENOS, GRAECOS ET ARMENOS

- „Jak uzasadniać wiarę”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s. 327-355.
- „Taka jest nasza wiara”, tłum. M. Karas, „Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu”, Sandomierz 2006.

DE MOTU CORDIS

- „O ruchu serca”, tłum. Sz. Nowakowski, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 92-99.

DE MIXTIONE ELEMENTORUM

- „O zmieszaniu elementów”, tłum. A. Rosłań, „Wydawnictwo św. Tomasza z Akwinu”, Warszawa 2003, s.54-58.
- „O zmieszaniu elementów”, tłum. A. Rosłań, w: Tomasz z Akwinu, „Wybór pism”, przekład i opracowanie A. Rosłań, WAM, Kraków 2009, s. 10-17.
- „O zmieszaniu pierwiastków”, tłum. Artur Andrzejuk, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 107-111.

DE EMPTIONE ET VENDITIONE AD TEMPUS

- „O kupnie i sprzedaży na kredyt”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s. 438-441.

EPISTOLA DE MODO STUDENDI

- „List o sposobie studiowania”, tłum. A. Andrzejuk, w: A. Andrzejuk, „Małe vademecum tomizmu. Wypisy z ksiąg filozoficznych Tomasza z Akwinu”, „Navo”, „Veritas”, Warszawa-Londyn 1999, s. 12-13.
- „List o sposobie studiowania”, tłum. A. Andrzejuk, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 17.
- „List świętego Tomasza z Akwinu O sposobie studiowania”, tłum. T. Pawlikowski, „Studia Theologica Varsaviensia”, 40(2002)2, s. 171-172.

EPISTOLA AD DUCISSAM BRABANTIAE (DE REGIMINE JUDEORUM)

- „List do księżnej Brabancji”, tłum. I. Andrzejuk, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 70-77.

DE SORTIBUS

- „O przepowiadaniu przeszłości”, tłum. J. Salij, w: św. Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s. 481-499.

DE OCCULTIS OPERATIONIBUS NATURAE

- „O ukrytych działaniach natury”, tłum. A. Roslan, „Wydawnictwo św. Tomasza z Akwinu”, Warszawa 2003, s. 63-77.
- „O ukrytych działaniach natury”, tłum. A. Roslan, w: Tomasz z Akwinu, „Wybór pism”, przekład i opracowanie A. Roslan, WAM, Kraków 2009, s. 18-41.

DE IUDICIIS ASTRORUM

- „O wyrokach gwiazd”, tłum. M. Zembrzuski, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 82-84.
- „List św. Tomasza z Akwinu o astrologii pozytywnej”, w: P. Choisnard, „Św. Tomasz z Akwinu i astrologia”, tłum. P. Kostka, Warszawa 1939, s. 134-135.

2.9. DZIEŁA LITURGICZNE, KAZANIA, MODLITWY I KOMENTARZE DO NICH

CREATOR INEFFABILIS

- „Modlitwa przed dyktowaniem tekstu, pisaniem lub wygłaszaniem kazania”, tłum. M. Gogacz, „Więź”, 17(1974)6, s. 10.
- „Stwórco niewypowiedziany (Modlitwa przed dyktowaniem tekstu)”, tłum. M. Gogacz, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 15.

PUER IESUS

- „Homilia Puer Iesus” (Tekst łaciński i przekład polski), tłum. M. Mróz, „Analecta Cracoviensia”, 34(2002), s. 201-225.

COLLATIONES SUPER CREDO IN DEUM; PATER NOSTER; AVE MARIA; DE DECEM

PRAECEPTIS

- „Wykład pacierza” („Wykład Składu Apostolskiego”, „Wykład Modlitwy Pańskiej”, „Wykład Pozdrowienia anielskiego”, „Wykład Przykazań Bożych”), tłum. K. Suszyło, M. Starowieyski, W. Giertych, Poznań 1987; przedruk w: Tomasz z Akwinu, „Dzieła wybrane”, Antyk, Kęty 1999, s. 571-693.
- „Wykład Modlitwy Pańskiej, czyli Ojciec nasz”, tłum. W. Zega, w: K. Bielawski (red.), „Modlitwa Pańska. Komentarze średniowieczne”, Wydawnictwo Benedyktynów „Tyniec”, Kraków 2004, s.51-86.
- „Modlitwy i myśli”, tłum. M. Wylęgała, Wydawnictwo Sióstr Loretanek, Warszawa 2005.

OFFICIUM DE FESTO CORPORIS CHRISTI

- „Teksty liturgiczne św. Tomasza z Akwinu na Boże Ciało”, tłum. Leopold Staff, „Verbum”, 2 (1936), s. 235-249 („Pange, lingua, gloriosi”; („Sacris solemniis juncta sint gaudia”; „Verbum supernum prodiens”)

ORATIONES: LAUDA SION, PANGE LINGUA GLORIOSI, VERBUM SUPERNUM

PRODIENS, ADORO TE DEVOTE.

- „Muza łacińska. Antologia poezji wczesnochrześcijańskiej i średniowiecznej (III-XIV/XVw.)”, oprac. M. Starowieyski, tłum. A. Kamieńska, „Zakład Narodowy Imienia Ossolińskich”, Wrocław-Warszawa-Kraków, s.475-484.

2.10. *DZIEŁA O WĄTPLIWEJ LUB FAŁSZYWEJ AUTENTYCZNOŚCI*

DE PROPOSITIONIBUS MODALIBUS

- „O zdaniach modalnych”, tłum. M. Zembrzuski, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 2, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 14-19.

DE FALLACIIS

- „O błędach”, tłum. M. Płotka, w: A. Andrzejuk, M. Zembrzuski (red.), „Tomasz z Akwinu. Opuscula”, „Opera Philosophorum Medii Aevi”, t. 9, fasc. 1, Wydawnictwo UKSW, Warszawa 2011, s. 207-248.

TANTO HA VIRTU ZIASCUN

- „Tyle ma każdy cnoty, ile ma inteligencji”, tłum. A. Wierzbicki, w: J. Woroniecki, „Katolickość tomizmu”, „Instytut Edukacji Narodowej”, Lublin 1999, s. 75-76.